

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-301-2-60>

Олійник Ганна, старший викладач
кафедри архітектурного проектування НАОМА

Завдання до вирішення при формуванні архітектури дитсадків з включенням в їх структуру споруд цивільного захисту (бомбосховищ)

Ключові слова: об'єкти цивільного захисту, бомбосховища, дитячі садки, війна в Україні, архітектурне проектування, НАОМА.

Hanna Oliinyk, senior lecturer at the department of architectural design, NAFAA

Tasks to solve in forming the architecture of kindergartens which must have civil protection facilities (bomb shelters) in their structure

Abstract: A problem that designers had not thought about for a long time broke into our peaceful life in the early morning of February 24, 2022. On the path of the enemy in the cities and villages of Ukraine, residents faced the same problem – the complete absence of bomb shelters. There is an urgent need to start constructing civil protection facilities in Ukraine. As the current war shows, the aggressors pour out their greatest fury on civilian infrastructure objects. Their attention is especially focused on the buildings intended for the most vulnerable segments of population: kindergartens, hospitals, orphanages, maternity hospitals, etc. This academic year, students of the NAFAA's Architectural Department were given the task to design a small kindergarten within their Architectural Design Course. While making their projects, they need to solve the following design problems: to place a pond, masking it from the enemy; to arrange availability in conditions of extreme evacuation; to arrange sufficient number of exits; to provide emergency communication links; to determine operational characteristics in peacetime conditions, etc. An effective process of understanding the problem has begun.

Key words: civil protection facilities, bomb shelters, kindergartens, war in Ukraine, architectural design, NAFAA.

Проблема, про яку давно не задумувалися проєктувальники, ввірвалася рано-вранці 24 лютого 2022 року в наше мирне життя. На шляху пересування ворога, в містах і селах України люди зіштовхнулися з однією і тією ж проблемою – тотальною відсутністю бомбосховищ. Те, що було побудовано в радянські повоєнні часи, ліквідовано та занедбано, а нових споруд цивільного захисту населення не будувалося. Максимум, що виявилося більш-менш придатним для використання у форсмажорних обставинах – підземні паркінги в новобудовах. Технічні завдання дивно перестали вимагати від забудовників хоча б одного бомбосховища на мікрорайон.

Багатий досвід в даній галузі будівництва напрацьований у Фінляндії, де згідно з законодавством, всі будівлі визначеного розміру повинні мати власні бомбосховища. Від 1945 р. Фінляндія не брала участі у воєнних діях, тому бомбосховища використовувалися як спортивні споруди, басейни,

Секція 2. Методика викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах.
Інструментарій мистецтвознавця. Проблеми сучасної художньої освіти

автостоянки, склади. Лише Гельсінкі має більше 5500 укриттів цивільної оборони, загалом приблизно, на 900 000 місць, що перевищує кількість населення столиці. Споруди з масивними сталевими дверима здатні витримати бомбардування, ядерні та хімічні атаки. Вони забезпечені водою, чистим повітрям, ліжками; в них люди можуть жити тижнями. Укриття подібні на лабіринт приміщень різного призначення, включаючи кафетерії та дитячі ігрові кімнати.

Ізраїль живе вже кілька десятиліть у постійному стані війни. В багатьох помешканнях є кімната безпеки – *мамад*: з потовщеними стінами, залізними віконницями, броньованими дверима; в старих будинках, де немає стаціонарних бомбосховищ, місцева влада встановлює бетонні бункери у дворах. На випадок несподіваних повітряних атак в школах є бомбосховища. Бомбосховища облаштовують кондиціонерами, гарячою водою, Інтернетом, телебаченням. Їх використовують під музичні або танцювальні гуртки для дітей, клуби й постійно тримають в належному стані.

Настала нагальна необхідність і в Україні зайнятися якомога скоріше будівництвом бомбосховищ. Переглянути існуючі норми, правила, інструкції; скористатися іноземним досвідом будівництва цього типу споруд; скурпульозно проаналізувати власний реальний досвід потреб, що виникали в свіжо-пережитих ситуаціях та епізодах війни.

Як показала нам сьогоденна війна, агресор найбільшу свою лють вилив на об'єкти цивільної інфраструктури. Особливо прискіпливий його погляд припав на будівлі, призначені для найменш захищених верств нашого суспільства: дитячі садки, лікарні, сиротинці, пологові будинки та ін.

В Програмі курсу архітектурного проектування для студентів другого року навчання архітектурного факультету НАОМА є завдання на проектування невеликого дитячого садка. Дитячі садки, як споруди повсякденного використання населенням, згідно нормативного радіусу обслуговування розташовуються в житловій забудові, займаючи своєю садибою значну площу житлових кварталів. Вони створюють ядра житлового середовища. Студентам поточного року навчання було поставлено завдання в рамках курсового проектування, запропонувати вирішення даної проектної задачі.

